

Sygn. akt III AUz 149/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2020r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Marek Żurecki

SSA Marek Procek

SSA Beata Torbus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania M. S.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość policyjnej renty inwalidzkiej

na skutek zażalenia M. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z 19 marca 2020r., sygn. akt IV U 1793/19

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie.

/-/SSA M. Procek /-/SSA M. Żurecki /-/SSA B. Torbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 149/20

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 marca 2020r. w sprawie o sygn. IV U 1793/19 Sąd Okręgowy w Częstochowie odmówił ubezpieczonej M. S. podjęcia postępowania zawieszono postanowieniem tego Sądu z 22 października 2019r. na mocy art. 177 § 1 pkt. 3¹ k.p.c. podając, w uzasadnieniu, że nie odpadła przesłanka do zawieszenia postępowania, to jest zawisłość przed Trybunałem Konstytucyjnym sprawy o sygn. akt P 4/18, wszczętej na wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej znowelizowanych postanowieniach ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016r., poz. 708 ze zm.).

W zażaleniu na przedstawione postanowienie ubezpieczona zakwestionowała odmowę podjęcia zawieszono postępowania powołując się prawo do szybkiego rozpoznania sprawy przez Sąd oraz na trudności w utrzymaniu oraz powołując się na praktykę orzeczniczą, w myśl której Sądy rozpoznają takie sprawy jak w przypadku ubezpieczonej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione, jednakże z innych przyczyn niż podane w uzasadnieniu zażalenia.

Zgodnie z treścią art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Przepis ten został wprowadzony ustawą z 10 lipca 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 1311) i z mocy art. 21 ust. 2 tej ustawy obowiązuje od dnia jej wejścia w życie, tj. 8 września 2016r.

Zawieszenie postępowania w takim przypadku, jak w sprawie ubezpieczonej, na mocy art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., ma charakter fakultatywny, co oznacza, że może mieć miejsce, o ile sąd w okolicznościach konkretnej sprawy uzna to za celowe, gdy np. sąd orzekający ma wątpliwości co do zgodności z Konstytucją normy prawnej stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia i sam wystąpił w tej sprawie do Trybunału Konstytucyjnego lub uczynił to inny sąd.

Jednakże zgodnie z art. 8 ustawy zasadniczej Konstytucja RP jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, a jej przepisy stosuje się bezpośrednio. Niewątpliwie adresatem tej normy są przede wszystkim sądy sprawujące wymiar sprawiedliwości (art. 175 ust. 1),

a sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom (art. 178 ust. 1). Również art. 193 ustawy zasadniczej nie nakłada na sąd obowiązku zwracania się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym co do zgodności aktu normatywnego z ustawą zasadniczą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

Stosowanie Konstytucji nie jest więc zastrzeżone wyłącznie dla Trybunału Konstytucyjnego (art. 188 ust. 1), ale należy również do sądów, zarówno w przypadku zaistnienia luki w prawie, jak i wówczas, gdy sąd dojdzie do przekonania, że przepis ustawy jest niezgodny z Konstytucją i nie powinien być zastosowany w konkretnej sprawie (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2017r., I UK 325/16, LEX nr 2389585).

W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że w tym przypadku nie chodzi o przeprowadzanie przez sąd powszechny, niejako w zastępstwie Trybunału Konstytucyjnego, oceny konstytucyjności przepisów ustawowych, lecz o ewentualną „odmowę zastosowania” przepisów, które są niezgodne (zwłaszcza w sposób oczywisty) z przepisami (wzorcami) Konstytucji RP (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998r., I PKN 90/98; z dnia 19 kwietnia 2000r., II CKN 272/00, z dnia 29 sierpnia 2001r., III RN 189/00 oraz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001r., III ZP 12/01).

W takiej sytuacji i w świetle art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. Sąd nie ma więc obowiązku oczekiwania na wydanie wyroku przez Trybunał Konstytucyjny, zważywszy, że zawieszenie postępowania, a więc pozostawanie sprawy w stanie spoczynienia, jest wyjątkiem od ogólnego obowiązku sprawnego działania każdej instytucji publicznej, przewidzianego we wstępie do Konstytucji oraz szczególnego obowiązku rozpoznawania spraw sądowych bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 Konstytucji RP).

Wprawdzie ubezpieczona nie zaskarżyła postanowienia o zawieszeniu postępowania, jednak zaskarżyła odmowę podjęcia zawieszono postępowania, dlatego też Sąd Apelacyjny, mając na uwadze powyższe okoliczności, na zasadzie art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/-/SSA M. Procek /-/SSA M. Żurecki /-/SSA B. Torbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia